

tvivler om, at de ville blive gjorte. Men dersom Staten skal bygge Jernbanerne, da er det klart, at der maa gaa en anden Overveielse forud for Beslutningen om Banernes Anlæg end den, der behøver at gaa forud, naar der er Tale om at lade Private bygge dem, thi i dette sidste Tilfælde bliver det de vedkommende Egne, gennem hvilke Banen skal gaa, til hvem man maa overlade Initiativet, og Regjeringen maa se mindre nøie paa, om der er nogen egentlig Trang til Banen eller ikke, og om den vil kunne forrente sig eller ikke; den kan overlade dette til de Private. Jeg siger altsaa, for ikke at misforstaaes, at det ikke er min Tanke, at Staten paa ingen Maade skulde gaa til at bygge Baner, hvis man siden en Gang maatte faae Leilighed dertil, men jeg siger, at der maa gaa en ganske anden Overveielse forud, inden Staten bestemmer, hvilke Baner der skal bygges, under Forudsætning af, at den selv skal bygge dem. Jeg betragter imidlertid det her foreliggende Lovforslag som et Forsøg paa Indvigningsministerens Side paa at faae Fred for sin Dør. Vi vide Alle, at hans Dør i lang Tid har været stærkt beleiret af Jernbanedeputationer med alle Kommer fylgte med Projekter til Jernbaneanlæg og med de mest lovende Udsigter til disses Forrentning, saant at de dertil have knyttet store Højter om de Dpoffreser, som de paagjældende Egne selv vare rede til at yde. Nu tænker jeg, at dette Lovforslag er et Middel, som den høitærede Minister ønsker for derved at blive i Stand til, naar disse Deputationer komme igjen, da at kunne sige til dem: Na vel, mine Herrer, her er Loven, vis mig nu Eders Tro af Eders Gjerninger! Denne Lov vil altsaa komme til at sætte alle disse Tilbud, der ere gjorte i den omhandlede Henseende, og Beredvilligheden til Dpoffreser paa en Prøve. Bestaa de Prøven, saa faae vi Jernbaneanlagene; bestaa de ikke Prøven, nu vel, saa er der ikke tabt Noget derved i Diebliffet i det Mindste, thi Staten er endnu engageret i Jernbaneanlæg og vil være det et Par Aars Tid. Vi faae altsaa at se i Løbet af disse to Aar, hvad der vil udrettes ved denne Lov, og derfor skal jeg stemme for Loven, men ikke just fordi jeg venter mig noget Stort af den. — Endnu vil jeg tillade mig en Bemærkning med Hensyn paa en vigtig Paragraf, nemlig § 3. Den angaar Expropriationen til Banerne, og den bestemmer, at der med Hensyn til Udgifterne til Expropriationen skal forholdes efter Lov 10de Marts 1861 § 5 2det Led, eller 2det Stykke, tænker jeg, det skal være. Det vil sige, at Staten udbræder det Hele forstudsvis, og at den dernæst af de Egne, som ere interesserede i Jernbaneanlægget, faar Halvdelen af Expropriationsomkostningerne refunderet. Derefter hedder det videre, at denne Refusion skal ordnes efter Loven af 26de Mai 1868, det er den Lov, hvorved den nysnævnte Bestemmelse i Loven af 1861 blev

nærmere udført. Saa vidt finder jeg ingen Indvending at gjøre imod denne Paragraf; men saa forekommer det mig, at man har forviklet Forholdet meget derved, at man ikke har ladet den ældre Repartition af Udgifterne til de nu allerede udførte Jernbaneanlæg eller — for saa vidt der er Tale om de vestjydske Baner — de, der ere under Udførelse, blive staaende urørt for sig og lade den være, hvad den er, en afgjort Sag for sig, og dernæst benyttet en ny Repartition med Hensyn paa de nye Jernbaneanlæg. Det har man ikke gjort, men har derimod sagt, at Halvdelen af Expropriationsomkostningerne ved de nye Jernbaner skal lægges til de Beløb, der i Medfør af Loven af 1868 §§ 1 og 2 erftattes Statskassen, og saa giver man videre Regler for, hvorledes der i den Henseende skal gaa frem. Jeg skal med stor Anerkjendelse udtale mig om den Omhu, hvormed Udvalget i det andet Thing har i Betænkningen søgt at gjøre Meningen klar, søgt at vise, hvorledes man tænkte sig, at Fordelingen af disse Udgifter begge tilfammen skal foregaa, men jeg maa tilstaa, at, ifjøndt jeg opmærksom har gjennemgaaet, hvad der er sagt, er det ikke lykkedes mig at komme til Klarhed over, hvad man egentlig tænker sig. Jeg kan ikke finde ud af, hvorledes man egentlig forestiller sig, at den nye Repartition skal knytte sig til den ældre. Der er flere Punkter, der i saa Henseende ere mig uklare; der tales jevnlig i Betænkningen om de Egne, der have ydet fuldt Bidrag, og der er Udtalelser, som tyde paa, at man mener, at de Egne, der engang have ydet fuldt Bidrag, ikke skulle yde noget Mere; men jeg veed ikke, om det er Meningen, og, er det Meningen, er jeg ikke vis paa, at det er rigtigt. Der er desuden andre Udtalelser, som ikke forekomme mig klare. Det hedder saaledes videre i Paragrafen: „Herved bliver dog at iagttage, at de Fritagelser og Lempelser, som efter Loven af 26de Mai 1868 have været indrømmede visse Kjøbstæder og Sognekommuner, bortfalde, forsaavidt og i Forhold som de ifølge nærværende Lov anlagte Baner faae Betydning for disse Kjøbstæder og Sognekommuner.“ Hvorfor vil man lade de Eftergivelser af Repartitionen, som have fundet Sted for de gamle Anlægs Vedkommende, bortfalde af Hensyn til de nye, i Stedet for simpelthen at gjøre en ny Fordeling med Hensyn til de nye Jernbaneanlæg? Jeg ser da ikke, at der behøvedes Andet end to Bestemmelser, nemlig om et Maximum for Udselen, og om, hvorledes den ene Udselse skulde følge paa eller gaa samtidig med den anden. Disse to Ting forekomme det mig, at der vil være Trang til at faae bestemt, men jeg finder ikke, at den Ordning, som § 3 yder, i det Mindste saavidt jeg er i Stand til at forstaa den, er heldig og tilfredsstillende.

Breinholt: Det forekommer mig, at man har god Grund til at være den høitærede Minister taknemmelig for det foreliggende Lovforslag, der